

**Шостак Л.В.,**

*к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу,  
Волинський національний університет імені Лесі Українки*

**Тарасюк К. Р., Кікавська А. В.,**

*студентки 2-го курсу факультету економіки та управління,  
Волинський національний університет імені Лесі Українки*

## **ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ**

Бізнес – це певна діяльність людей, яка здійснюється з метою отримання прибутку в межах закону. У військовий час розвиток малого та великого бізнесу є неабияк актуальним. Адже, підприємці та юридичні особи роблять вагомий внесок для перемоги. Сплачуючи податки в державну казну та підтримуючи економіку вони безпосередньо допомагають фінансуванню військових сил та функціонуванню держави в цілому.

Через вторгнення російських військ на територію України багато підприємств призупинили свою роботу або ж зупинили її взагалі. Причинами для цього слугувало багато факторів. До прикладу: різке зниження попиту на певні товари чи послуги, зруйнована інфраструктура, окуповані території, проблеми з доставками тощо [1].

Для того, щоб підтримувати та розвивати економіку, влада України здійснила ряд заходів. Детальніше будуть розглядатись заходи, спрямовані для допомоги ведення бізнесу в умовах воєнного стану.

Одною з найвагоміших змін державної програми є можливість суб'єктам господарювання, що перебували на загальній системі оподаткування, перейти на третю групу єдиного податку. Це дає їм змогу, відтепер, сплачувати єдиний податок за ставкою 2%. А також, вони мають право не сплачувати ЄСВ за працівників, які були мобілізовані. Платники єдиного податку першої та другої групи зможуть не сплачувати єдиного податку взагалі [3].

Підприємство, яке володіє земельною ділянкою на тимчасово окупованих територіях чи територіях, на яких ведуться бойові дії звільняється від податку на нерухоме майно та сплати за землю.

Ще одним кроком зі сторони держави на зустріч підприємцям стало зменшення ПДВ на пальне, а саме з 20% до 7%. Це б мало знизити ціни на пальне, проте такої тенденції, нажаль, не спостерігається по сьогоднішній день [2].

Для людей, які все ж таки наважились відкрити бізнес у такий скрутний час на території України, є певні спрощення цього процесу. Наприклад, більшість вимог для отримання дозволів на підприємницьку діяльність було скасовано. Цитуючи слова Президента Володимира Зеленського: «Для малого бізнесу – ставимо добровільну сплату єдиного податку. Можете – платіть, не можете – немає питань.». Також, було заявлено, що перевірки бізнесу будуть «максимально скасовані» [3].

Ще однією з важливих тем, яку варто розкрити, обговорюючи ведення бізнесу в умовах війни є евакуація підприємств на більш безпечні території України. Це можна зробити за допомогою урядової програми або ж самостійно. Якщо звертатись за допомогою до держави, то потрібно заповнити відповідну заяву, де вказати усю інформацію про підприємство та релокацію. Проте, в більшості, підприємства намагаються діяти самостійно. Для цього їм потрібно знайти вигідне та безпечне місце розташування потужностей, житло для працівників, заповнити відповідні документи тощо.

Отже, вести бізнес під час воєнного стану стало складніше. Є безліч факторів, які сповільнюють або ж взагалі зупиняють роботу підприємства. Держава, у свою чергу, намагається всіляко підтримувати малі та великі підприємства для того, щоб розвивати економіку. Проте, певна частина нововведень на практиці є бездієвими. Однак, ведення та створення бізнесу, в такий тяжкий для нас усіх час, є обов'язковим. Адже, без рішучої економічної активності повноцінне функціонування держави в умовах війни просто неможливе.

### Література

1. Головна задача – вистояти. Що турбує українців під час війни. *РБК – Україна*. 2022 URL:<https://www.rbc.ua/ukr/news/glavnaya-zadacha-vystoyat-bespokoit-biznes-1655831867.html> (Дата звернення : 17.11.2022)

2. Допомога під час війни: як держава може стимулювати розвиток бізнесу.

URL:<https://www.unian.ua/economics/finance/dopomoga-ukrajincyam-pid-chas-viyni-2022-yak-derzhava-mozhe-stimulyuvati-rozvitok-biznesu-novini-ukrajina-11953230.html> (Дата звернення : 17.11.2022)

3. Бізнес під час війни. *Хорошоп*. 2022 URL:[https://horoshop.ua/ua/blog/biznes-vo-vremya-voyny/?utm\\_source=google&utm\\_medium=cpc&utm\\_campaign=DSA\\_ALL\\_site&utm\\_content=g&utm\\_term=&gclid=CjwKCAiA9qKbBhAzEiwAS4yeDbTNBCfSQli05TZcbL6zaKEyCyN20FgWtHAkNtc9CX\\_Q-bk6wlfSLhoCSngQAvD\\_BwE](https://horoshop.ua/ua/blog/biznes-vo-vremya-voyny/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=DSA_ALL_site&utm_content=g&utm_term=&gclid=CjwKCAiA9qKbBhAzEiwAS4yeDbTNBCfSQli05TZcbL6zaKEyCyN20FgWtHAkNtc9CX_Q-bk6wlfSLhoCSngQAvD_BwE) (Дата звернення : 17.11.2022)